

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

**Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА**

**підготовки здобувачів першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)
спеціальності 014 Середня освіта (Інформатика)
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою «Середня освіта
(Інформатика)»
(назва програми)
мова навчання українська**

Опис навчальної дисципліни «Педагогіка»

Кількість кредитів	7 кредитів
Рік підготовки, семестр	3, 4 семестр
Компонент освітньої програми	Основний компонент
Викладач	Білецький Олексій Анатолійович, доцент кафедри педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	sovestalex@gmail.com +380666231739
Консультації	Очні консультації: за попередньою домовленістю з Понеділка по П'ятницю з 10.00 до 16.00 Онлайн консультації: за попередньою домовленістю в робочі дні з 10.00 до 17.00
Анотація навчальної дисципліни	Об'єкт вивчення навчальної дисципліни - явища об'єктивної дійсності, які обумовлюють розвиток людського індивіда в процесі цілеспрямованої діяльності його в суспільстві. Предмет вивчення навчальної дисципліни - об'єктивні закони конкретно-історичного процесу виховання, органічно пов'язані з законами розвитку суспільних відносин, а також реальна суспільна виховна практика формування підрастаючих поколінь, особливості й умови організації педагогічного процесу.
Опис навчальної дисципліни	<p><i>Мета вивчення навчальної дисципліни.</i> «Педагогіка». Сформувати систему знань про зміст педагогічної діяльності, її сутність та роль у сучасному суспільстві в світлі Закону України «Про освіту», основні шляхи оволодіння вчительською професією; розкрити теоретичні основи педагогіки як науки про освіту, навчання і виховання, що є базою для подальшої розбудови технології навчально-виховної роботи, а також формування у здобувачів таких компетентностей та програмних результатів навчання, що визначені освітньою (освітньо-професійною) програмою підготовки здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти «Середня освіта (Інформатика)», галузь знань 014 Середня освіта.</p> <p><i>Завдання:</i> розвиток у майбутніх вчителів педагогічного мислення, здатності до аналітичного осмислення педагогічної дійсності, навчання творчим підходам до вибору педагогічних дій у нестандартних ситуаціях, вміння приймати найбільш вдалі рішення у відповідності до педагогічних закономірностей, принципів навчання і виховання.</p> <p>Передумовами вивчення навчальної дисципліни є набуті раніше компетентності та результати навчання з ОК: Філософія, Соціологія, Культурологія, Психологія, Етика, Естетика</p> <p><i>Програмні компетентності:</i></p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (за ЗК 3), Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (за ЗК 7), Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. (за ЗК 10) Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (за ЗК11),</p>

Розробники:

Білецький О.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки ДВНЗ
«Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Цибулько Л.Г., докто педагогічних наук, професор кафедри педагогіки ДВНЗ
«Донбаський державний педагогічний університет»;

Чернякова О.В., кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної
психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки ДВНЗ
«Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри педагогіки

Цибулько Л.Г.

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“30” серпня 2021 р. протокол №1

Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків; здатність моделювання зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів. (за ФК1);

Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів(за ФК2);

Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); здатність розвивати в учнів критичне мислення (за ФК4),

Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури; здатність формувати ціннісні ставлення в учнів (за ФК6);

Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (за ФК7),

Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів; здатність здійснювати інтегроване навчання учнів (за ФК8),

Здатність до адаптації навчальних матеріалів (з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності учнів з особливими освітніми потребами) в інклюзивному освітньому середовищі, проведення навчально-розвивальних, виховних, соціально-адаптаційних заходів та використання інклюзивної освіти при роботі з учнями з особливими освітніми потребами, в тому числі у співпраці з фахівцями команди супроводу учнів з особливими освітніми потребами та їхніми батьками. (за ФК11)

Очікувані результати навчання:

Знає закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків (за ПРН2),

Знає та розуміє принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти) (за ПРН3),

Знає та розуміє особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів (за ПРН4)

Уміє застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності (за ПРН 7).

Володіє формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміє відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини (за ПН 9).

Здатний проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, уміє виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками (за ПРН 10).

Уміє організовувати діяльність учнів на уроках із дотриманням правил і рекомендацій щодо здоров'язбереження школярів (за ПРН 25).

Ключові слова: педагог, вихователь, вчитель, виховання, навчання, освіта, навчально-виховний процес, процес виховання, процес навчання, зміст освіти, форми, методи, засоби навчання і виховання

Матеріали та ресурси:

1. Креативна педагогіка : 144 форми, прийоми і методи роботи для твор. навчання і виховання : [метод. посіб.] / [упоряд. Н. Харченко]. - Київ : Шкільний світ, 2017.. - 93 с.
2. Козловський, Юрій Михайлович. Педагогіка: навч. посіб. / Ю. М. Козловський, Л. В. Дольнікова ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2018.. - 231 с.
3. Окольніча, Тетяна. Східнослов'янська педагогіка в етнографічних джерелах ХІХ - першої чверті ХХ століття [Текст] : [монографія] / Тетяна Окольніча. - Харків : Мачулин, 2018. - 466 с.
4. Основи соціалізації особистості: навч. посіб. для студентів ОС "Бакалавр" спец. 6.010106 " Соціальна педагогіка" / Л. В. Вікторова [та ін.] ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ : Компрінт, 2017.. - 473 с.
5. Педагогіка: навч. посіб. / уклад. І. В. Ковальчук ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці: Рута, 2018.. - 427 с.
6. Петровська, Тетяна Валентинівна. Педагогіка. Дидактичні матеріали: [навч. посіб.] / Т. В. Петровська. - 2-ге вид., без змін. - Київ: Олімпійська література, 2018. - 178 с.
7. Словник педагогічних та психологічних термінів: до дисциплін: "Педагогіка", "Педагогіка новаторства", "Педагогіка та психологія вищої школи", "Методика виховної роботи та основи педагогічної майстерності", "Педагогічний менеджмент": для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форм здобуття освіти пед. спец. / [уклад.: Н. А. Несторук, Л. В. Кокоріна ; під. заг. ред. Н. А. Несторук] ; ДВНЗ "Донбас. держ. пед. ун-т", Горлів. ін-т інозем. мов, Каф. психології та педагогіки. - Бахмут ; Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2019.. - 131 с.

Платформи та сервіси дистанційного навчання:

Moodle: дистанційний курс «Педагогіка»

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=48>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Олександр Сидоркін: яка вона – освіта майбутнього? Режим доступу: <http://studway.com.ua/oleksandr-sidorkin>.
2. Огнев'юк В. О. Ідея освіти [Електронний ресурс] В.О. Огнев'юк. Освітологічний дискурс. № 1. Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/osdys/2010_1/10ovoio.pdf.
3. Освіта України в ХХІ столітті: проблеми та перспективи розвитку [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrreferat.com/index.php?referat=46734>.
4. Освітня система України на ринку міжнародних освітніх послуг. Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/monitor/juli/4.htm>.
5. Перспективи освітньої системи в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/monitor/juli/4.htm>.
6. Сучасний стан та тенденції розвитку освіти [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://Ska.at.ua/load/bankivska_sprava/suchasnij_stan_ta_tendenciji_rozvitku_osvitnikh_mozhливостей_naselennja_ukrajini_referat/7-1-0-24062
7. http://pidruchniki.com/16930803/pedagogika/kompetentsiya_sut_struktura_osnovni_vidi

Теми	<p>Тема 1: Педагогіка як наука Тема 2: Розвиток і формування особистості. Тема 3: Мета та ідеал виховання Тема 4: Сутність процесу виховання. Тема 5: Загальні методи виховання. Тема 6. Основні напрями всебічного та гармонійного розвитку особистості (Моральне та розумове виховання).. Тема 7. Основні напрями всебічного та гармонійного розвитку особистості (Фізичне, трудове, екологічне і статеве виховання). Тема 8: Класний керівник у сучасній школі Тема 9: Виховання учнівського колективу Тема 10: Родинне виховання Тема 11: Предмет і завдання дидактики Тема 12: Вибрані проблеми дидактики Тема 13: Закономірності та принципи процесу навчання Тема 14: Зміст освіти в національній школі Тема 15: Процес навчання, його структура. Види навчання Тема 16: Методи і засоби навчання Тема 17. Форми організації навчання</p>
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<p>Словесні методи: інтерактивні лекції (проблемні лекції, лекції- дискусії, лекції-демонстрації з використанням мультимедійного обладнання); Практичні методи: практичні заняття, навчальні дискусії, робота в групах, мозковий штурм, робота в парах; Наочні методи: методи спостереження, ілюстрації, демонстрації; Робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, рецензування, складання реферату; самостійна робота: тестові, контрольні завдання, есе, робота з першоджерелами, робота з електронними носіями інформації</p>
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	<p>Самостійна робота: розв'язання завдань, індивідуальна робота Здобувачі опрацьовують теоретичний матеріали лекцій та презентацій; готуються до практичних занять, розробки позакласних форм виховання в навчання, майстер класи з різних видів позашкільної діяльності. Види роботи здобувачів: розробка мультимедійних презентацій, робота над доповіддю, науковим повідомленням, розгляд та обговорення презентацій та розробок виховних заходів, творчих звітів, робота у групах під час ділових ігор, тестування, презентації результатів виконаних завдань.</p>
Оцінювання	<p>Види, методи та форми контролю. Види: поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (семестровий екзамен). Методи: усне опитування, письмові роботи. Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка. Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ” http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за лекції здійснюється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції, складання її конспекту та активна участь у перебігу лекції. Оцінювання результатів навчання здобувачів, отриманих під час практичного заняття, здійснюється за такими критеріями: під час опитувань – за повну й ґрунтовну відповідь на сформульоване запитання з теми заняття; під час тестування – за</p>

правильні відповіді на запитання тесту з теми заняття; у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання; знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні.

Дисципліна оцінюється максимальною оцінкою у 100 балів. Основні вимоги: Екзамени складаються здобувачами в період екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом. Терміни проведення екзаменаційних сесій визначаються графіком освітнього процесу. ДДПУ може встановлювати здобувачам індивідуальні терміни складання екзаменів у разі поважних причин.

Екзамени проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома здобувачів не пізніше як за місяць до початку сесії. Здобувачі, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути звільнені від складання екзамену й отримати як результат оцінювання ту кількість балів, що відповідає кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, або здобувач може підвищити оцінку, яку він отримав за результатами роботи в семестрі, під час складання екзамену в період сесії.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів, затверджені в ДДПУ (для оцінювання екзамену):

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється здобувачеві, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання навчально-програмного матеріалу, уміння без похибок виконувати завдання, передбачені програмою, опанував основну й додаткову літературу, рекомендовану навчальною програмою, засвоїв значущі для майбутньої кваліфікації підвалини основних дисциплін, виявив творчі здібності в усвідомленні, засвоєнні й застосуванні навчально-програмного матеріалу

Оцінка «добре» (75-89 балів) виставляється здобувачеві, який продемонстрував ретельне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, рекомендовану навчальною програмою, показав систему засвоєних знань з дисципліни та здатність до їх самостійного поповнення й оновлення під час подальшої навчальної роботи й професійної діяльності.

Оцінка «задовільно» (60-74 бали) виставляється здобувачеві, який продемонстрував знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання та майбутньої роботи за спеціальністю, впорався з виконанням завдань, передбачених програмою, але припустився помилок у відповіді на екзамені та під час виконання екзаменаційних завдань, хоча має необхідні знання для їх усунення під керівництвом викладача.

Оцінка «незадовільно» (26-59 балів) виставляється здобувачеві, який має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу, припустився принципових помилок у виконанні передбачених програмою завдань, і не може продовжувати навчання без виконання додаткових завдань з відповідної дисципліни.

Оцінка «неприйнятно» (0-25 балів) виставляється здобувачеві, який не надав для перевірки потрібну кількість правильно виконаних завдань, пропустив без поважних причин значну кількість занять (більше ніж 50%), і не може продовжувати навчання без проходження повторного курсу навчання.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом з темами за

результатами поточного контролю
(денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T1	1	0.5	1	0.5	-	-
T2	-	-	-	-	8	4
T3	-	-	2	1	8	4
T4	1	0.5	2	1	-	-
T5	-	-	2	1	-	-
T6	-	-	2	1	9	4.5
T7	1	0.5	2	1	9	4.5
T8	-	-	2	1	5	2.5
T9	-	-	2	1	5	2.5
T10	-	-	2	1	5	2.5
T11	1	0.5	2	1	-	-
T12	-	-	2	1	-	-
T13	-	-	2	1	5	2.5
T14	1	0.5	2	1	-	-
T15	-	-	2	1	-	-
T16	-	-	2	1	-	-
T17	1	0.5	1	0.5	10	5
Разом	6	3	30	15	64	32

Політика щодо дедлайнів та перескладань: роботи, що здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за відповідний вид діяльності).

Перескладання підсумкового контролю відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час тестування та екзамену заборонено (у т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань у процесі заняття.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно за погодженням із керівництвом.

Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус

Навчальну дисципліну «Педагогіка» розроблено відповідно до потреб та особливостей кожного здобувача, ураховано персоналізовані траєкторії навчання; вивчення даного курсу передбачає розвиток компетентності у визначенні загальних підходів до навчально-виховного процесу в конкретних педагогічних ситуаціях, спираючись на загальні теоретико-методологічні

вивчення»	<p>підходи в педагогіці, застосування методів соціальної і виховної роботи в конкретних умовах взаємодії з школярами, здійснення здобувачами альтернативного вибору найбільш ефективних навчально-виховних технологій.</p> <p>Вивчення дисципліни дає можливість підвищити рівень педагогічної майстерності, розширити кругозір та отримати додаткові знання щодо розвитку позашкільної освіти в Україні та світі.</p>
-----------	--

О. А. Білецький
канд. пед. наук, доцент

